

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja i Administracja: Przejazd 8. Tel. 20-30.

Ściąganie wojsk niemieckich nad granicę rosyjską. Straty Niemców w Belgji.

Koncentrowanie wojsk niemieckich na granicy rosyjskiej.

PIOTROGRÓD. (PAT.) Donoszą, że Niemcy przenoszą z frontu zachodniego nad granicę rosyjską około 200 tysięcy żołnierzy. Z Szlązka wysłano nad granicę rosyjską landszturm.

Bitwa generalna.

PARYŻ (PAT) Doniesienie urzędowe. Bitwa generalna zaczęła się na linii Nanteuil de Godouen-Maux-Sezanne-Vitries le François aż do Verdenu. Dzięki energicznej akcji wojsk naszych oraz pomocy armji angielskiej, Niemcy, którym udało się wczoraj dotrzeć do Setmier Laferte-Gochée, zmuszeni byli wczoraj wieczorem do cofnięcia się.

Gubernator Belgji.

LONDYN. (PAT.) „Times“ otrzymał wiadomość telegraficzną z Ostendy, że cesarz Wilhelm w środę był w Brukseli w hotelu Belle-vue i mianował generała von Lütwitza gubernatorem Belgji.

Cofnięcie się Niemców z Lille.

LONDYN (PAT) „Times“ donosi, jakoby generalowi Joffrou udało się oskrzydlić linję wojsk niemieckich—jednocześnie wojska angielskie uderzyły na prawe skrzydło

armji niemieckiej, wskutek czego wczoraj wojska niemieckie zmuszone były opuścić Lille.

Straty Niemców pod Tormond.

LONDYN. (P. A. T.) Z Ostendy donoszą telegraficznie, że wskutek zatopienia okolicy Tormonda zginęło wielu Niemców i została zalana znaczna ilość dział. Niemcy szukali ratunku na drzewach i dachach domów. Ogółem straty ich w bitwie pod Tormondem wynoszą 5000.

Sytuacja na wodach.

PIOTROGRÓD. (TAP.) Jak oświadcza rząd angielski stanowisko dominujące na wodach nie zmieniło się i pozostało w rękach Anglii i jej sprzymierzeńców. Siły główne floty niemieckiej i austriackiej ukryte są w przystaniach własnych pod osłoną baterji i min. W ciągu tego czasu zatopione zostały 4 krążowniki, jeden krążownik pomocniczy, dwa kontrtorpedowce i łódź podwodna ze strony Niemiec oraz krążownik austriacki. Straty floty angielskiej stanowi jeden krążownik lżejszego typu.

Nagroda.

BARDEAUX. (PAT.) W jednej z bitw ostatnich dwaj szeregowcy 137 pułku piechoty zdobyli sztandar 28 pułku niemieckiego, a dowódca tegoż wzięty został do niewoli. Za czyn ten bohaterski sztandarowi 137 pułku nadano, jako nagrodę, Krzyż Legji Honorowej.

Z pod Paryża.

BORDEAUX. (WAT) (Komunikat Urzędowy). Nasze lewe skrzydło ustaliło przy dogodnych dla nas

warunkach styczność z lewym skrzydłem armji niemieckiej na wybrzeżach rzeki Grand Morin. Ruch wojsk trwa w d. c.

Część załogi Paryża dotarła aż do Lourey, nie natrafiwszy nigdzie na poważniejszy opór. Sytuacja naszej armji zdaje się być bardzo dobrą.

Nowi przyjaciele.

NEW JORK. PAT. „New-Jork Herald“ donosi z Port-Saidu, jakoby patriarcha maronitów oznajmił agencji francuskiej w Bajrucie, iż 6000 maronitów czeka na pierwsze wezwanie by stanąć do walki w szeregach francuskich.

(Maronici — waleczny lud, stanowiący sektę chrześcijańską w Syrii. Przep. red.)

Cygara. Papierosy. Tytonie

od najtańszych do najdroższych
poleca w bardzo dużym
wyborze

**PIERWSZORZĘDNY SKŁAD
WYROBÓW TABACZNYCH
firmy**

Z. Prądziński

dawniej **W. Muśnicki i S-ka.**
Łódź **HOTEL VICTORIA,**
Piotrkowska 67
telefon **11-54.**

Zaprzeczenie.

SZTUTGART. (WAT) Tutejszy poseł japoński zaprzecza kategorycznie pogłoskę, jakoby wojska japońska miały być wysadzone na terenie europejskim.

Objazd królowej niemieckiej.

KOPENHAGA. (WAT) Dzienniki tutejsze donoszą, że królowa niemiecka rozpoczęła objazd wszystkich najważniejszych centrów przemysłowych w Prusach w tym jedynie celu, aby pobudzić patriotyzm i ofiarność publiczną na walkę ze straszną nędzą klas pracujących. Pierwszym etapem tej podróży będzie Gdańsk, gdyż w mieście tym panuje nędza wprost potworna, zwłaszcza wśród robotników portowych, zdemoralizowane zaś społeczeństwo dla walki z biedą z własnej inicjatywy nie dotychczas nie uczyniło.

Banknoty japońskie.

TOHJO (WAT) Japońska załoga płaci za nabyte towary w Szantunię takieniz banknotami, jakich używano podczas ostatniej wojny ros.-japońskiej.

Eks-król portugalski ochotnikiem.

LONDYN. (WAT) Były król portugalski Manuel wstąpił do szeregów armii angielskiej. Wydał on potem odezwę do rojalistów, nawołując do tworzenia oddziałów ochotniczych celem walczenia ramie w ramie z anglikami i francuzami przeciwko odwiecznemu wrogowi świata romańskiego i łacińskiej cywilizacji.

Na Dalekim Wschodzie.

New-Jork. (PAT) „New-Jork Herald” donosi z Pekinu, iż rząd niemiecki zaprotestował przeciwko rozszerzeniu przez japończyków terytorium wojennego w pobliżu Cindao. Rząd chiński zwrócił uwagę Niemiec na to, iż te pierwsze złamały neutralność Chin, wnosząc fortyfikacje dokola Cindao pod groźbą wojny w razie protestu ze strony rządu chińskiego. Wreszcie rząd oświadczył, iż Cindao bynajmniej nie jest własnością Niemców i oddany jest im jedynie w dzierżawę.

Zasilek dla Turcji.

LONDYN. (WAT) Pisma tutejsze donoszą z Konstantynopola, że Niemcy przesłały Turcji 120 milionów marek w złocie, jako pierwszą zapomogę na zbrojenia. Pieniądze te pochodzą z kontrybucji wojennej, ściągniętej z miast belgijskich, co jest powodem dumy ze strony niemieckiej misji wojskowej w Konstantynopolu.

Losy Maubege.

KOPENHAGA. (W.A.T.) Donoszono z Berlina, że do bombardowania twierdzy Maubege zostały sprawione przez Niemców wszystkie działa obrotowe największych kalibrów z pod Liege i Namur.

Bombardowanie twierdzy trwa już bez najmniejszej przerwy od 50 godzin pod osobistym kierunkiem cesarza Wilhelma. Niemieckie koła wojskowe są przekonane, że twierdza Maubege będzie zmuszona do poddania się w najbliższym już czasie, gdyż żadna twierdza na świecie nie zdolna oprzeć się druzgoczącemu działaniu armat najnowszego systemu, budowanych przez Kruppa.

Dwa głosy Francji.

Artur Mayer, jeden z przywódców rojalizmu francuskiego pisze w „Le Gaulois” 17 sierpnia:

„Czyż można było przewidzieć, że przeciwnicy polityki uspokojenia staną się dzisiaj najgorętszymi zwolennikami polityki jedności i zgody narodowej? Cześć im za to! Augagneur przywraca flocie kapelanów, Messimy zwiększa ilość księży w armji. W Linoges generał prosi biskupa o błogosławieństwo dla wojsk wyruszających na plac boju i coraz częściej spotykamy księży w uniformach oficerskich.

Niemcy obudzili w nas niespodziewane wprost uczucie braterstwa i jedności. „Le Guerre sociale” z tegoż samego dnia—ogłasza list do matki Gustawa Hervé, twórcy antymilitaryzmu francuskiego. Pisze on z szeregów armji czynnej:

„Matko, jesteś wszak świadkiem drugiej już wojny narodowej; prawda, jakże odmienny nastrój panuje dzisiaj we Francji. Ileż to razy za naszych lat dziecięcych opowiadałaś nam, z jaką apatją wyruszały w 1870 roku wojska na plac boju, jaki smutek ogarniał wszystkie serca, jak ogólnem było przeżucie porażki. A dzisiaj—jaki entuzjazm, jaka wiara w zwycięstwo ostateczne i jaka jedność panuje wśród nas!

Ruszyli wszyscy: rojaliści, bonapartyści, nacjonaliści walczyć będą z jednakiem zapalem jak i my „bez ojezyny”, my, którzy jesteśmy, jak cię oddawna zapewniałem, najlepszymi patriotami.

Nie wierzysz, matko, jak wielka, jak powszechna zgoda narodowa zapanowała dzisiaj we Francji!”

Wiadomości bieżące.

Chłopi partyzanci.

(b) Pomaniu i chłopkowie nasi zaczynają wojować na swą rękę z najeżdżącą niemieckim.

Ze wszystkich stron kraju naszego donoszą, że oracze w szarych kapotach zabierają do niewoli drobne oddziały wywiadu wczę.

Chłopi wsi Dalków w powiecie łęczyckim również dzielnie załatwili się z nieproszonymi gośćmi. Do wsi tej zjechał oddział wywiadowczy w liczbie 5 dragonów.

Prusacy zapewniwszy się, że w pobliżu niema wojsk rosyjskich, zakwaterowali się u jednego z gospodarzy. Gdy znużeni zasnęli, chłopi związali ich i z bronią i końmi odstawili do najbliższej komendy rosyjskiej.

„Tanie” obuwie.

Z Kalisza donoszą, że żołnierze niemieccy, którzy ograbili sklepy i warsztaty kaliszczan, i w ten sposób zaopatrzyli się w „tani” towar, mając go w zbytnej obfitości, obecnie zajęci są gwałtownie pospieszną „wyprzedają”. Przybyłe do Łodzi osoby zeznają, że dobrą parę obuwia można tam otrzymać za... 20—30 kop.

Echa rozgromu Kalisza.

Komunikują nam z bezwzględnie dobre poinformowanego źródła, że po barbarzyńskim dziesiątkowaniu ludności Kalisza, w wojsku niemieckim, kwaterującym w pobliskich miejscowościach, dokąd dotarły nieskarykaturowane przez prusaków wieści—dezercja polaków-poznańczyków posiada cechy zjawiska masowego.

Niema dnia, w którymby z oddziałów niemieckich nie uciekały wprost grupy rezerwistów-polaków. Z tamtych też stion pochodzi wersja, która nabiera coraz większych znamion pra dopodobieństwa, że rannony w jednej z bitew na terytorjum belgijskiem, nie miecki następca tronu ugodzony został właściwie nie nieprzyjacielską kulą, lecz jednego z oficerów własnej swojej armji. Fakt ten oczywiście byłby wszelkimi sposobami ukrywany przed całą Europą, mógłby jednak rychło stać się tajemnicą poliszynela w samej armji niemieckiej.

Z przemysłu.

Wobec braku węgla jako paliwa dla potrzeb przemysłu, w oświłi obecnej otwiera się duże szansa otrzymania zatrudnienia dla tkalni zarobnych, których warsztaty pędzone są elektrycznością. Dowiadujemy się, że przedsiębiorcy, którzy podjęli się dostaw terminowych na towary manufakturowe lub opatrunkowe, powierzają robotę takim właśnie tkalniom z robnym, jednakże ilości ich w Łodzi jest względnie nieduża.

Bojkot wyrobów przemysłu niemieckiego i austriackiego.

Otrzymano w Łodzi odezwę niedawno zorganizowanego w Moskwie towarzystwa pod nazwą: „Za Rossją”, które ma na celu pokonać walkę z niemczyzną tak pruską jak i austriacką za pomocą bojkotu wyrobów pochodzących z tych krajów. W odezwie tej czytamy: „Czas już, by narazicie rozpetać te olbrzymie sied pajęczą, w którą zaplątali nas nasi wrogowie”. Akcją ta ma jako dalsze zadanie—popieranie rodzimego państwowego przemysłu i handlu.

Poddani mocarstw wojujących.

Wczoraj po południu o godz. 4 m. 13 pociągami kolei fabr.-łódzkiej zostało wysłanych przez władze administracyjne miejscowe przeszło 100 poddanych austriackich i niemieckich.

Transport jeńców.

Dzisiaj widzieliśmy przeciągającą przez Łódź grupę austriackich i niemieckich poddanych, z Nowego Rokcia. gminy Brus. Uzyskali oni prawo wolnego wyjazdu w głąb Cesarstwa, jako należący do narodowości słowiańskich. Ogółem z gm. Brus przybyło osób tej kategorii 280. Niektórzy z pośród nich zamierzają zaciągnąć się do armji rosyjskiej i iść na pola bitew.

Wolny przejazd koleją.

Żony rannych żołnierzy otrzymują w zarządzie żandarmerji (Pańska 1) karty na wolny przejazd do Warszawy, gdzie znajdują się ich mężowie.

W sprawie rozpoczęcia zajęć szkolnych.

Dzisiaj przed południem o godzinie 11 odbyło się w magistracie posiedzenie w sprawie rozpoczęcia zajęć w gimnazjum miejskiem, jak również w gimnazjach z prawami rządowych, gdyż właściciele zakładów tych zwracali się w kwestji powyższej do magistratu.